

LAGUTSKOTTETS betänkande N 32/1950 med anledning av landskapsnämndens framställning till N 32/1950. Ålands landsting med förslag till landskapslag angående landskaps- och kommunalvapen i landskapet Åland.

Med anledning av förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande:

Efter grundligt övervägande har utskottet stannat för beslutet, att det gamla landskapsvapnet, som använts i omkring 300 år och som redan ingått i folkmedvetandet på Åland, i huvudsak bör bibehållas. Utskottet är lika litet som den stora allmänheten tilltalad av ett vapen utan krona och anser, att i landskapslagen skall föreskrivas, att vapnet skall användas med krona, även om detta ur heraldisk synpunkt måhända kan kritiseras. Till kronan synes landskapet emellertid hava hävdvunnen rätt. För att åstadkomma en skillnad från det svenska landskapet Ölands vapen synes halsringen, som dock ej är av samma betydelse som kronan, kunna bortlämnas från vapnet, som utskottet därför beskrivit sålunda, att landskapet Ålands vapen är i blått fält en gående hjort av guld. Föreskriften om kronan skall icke ingå i vapenbeskrivningen, utan hänför sig till vapnets användning. Den har därför införts i ett skilt moment, vari kronan även närmare beskrives.

Stadgandet i förslagets § 9 har hänförts under kapitlet landskapsvapen, dit det rätteligen hör, och något omformulerats.

Benämningen "kommunalvapen" har utbyttts mot "kommunvapen", som enligt utskottets åsikt är lämpligare och sammangår med texten i rikets lag.

Bestämmelsen i § 5, att förslag till kommunvapen, innan det antages, skall hållas tillgängligt för allmänheten, som skall vara

i tillfälle att framställa anmärkningar mot förslaget, synes obehörlig och har strukits. Likaså har utskottet strukit § 8, dels emedan det ligger i sakens natur, att vapnet skall utgöra emblem för kommunen, utan att detta särskilt föreskrives, dels emedan motsvarande stadgande icke finnes ifråga om landskapsvapnet.

Rubriken till III kap. har ändrats till "övergångsbestämmelse med hänsyn till kapitlets numera begränsade innehåll. Tiden in vilken kommun, som redan antagit vapen, skall utverka stadfästelse av vapnet, har ansetts böra förlängas till ett år. Då utskottet äger kännedom om, att stadsfullmäktige i Mariehamn redan antagit nytt vapen för Mariehamns stad, har mom. 2 i § 10 strukits såsom obehörligt.

Lagförslaget innehåller inga stadganden om skydd för vapnen, ej heller några föreskrifter, som reglera rätten att begagna vapnen i utövning av näringsverksamhet eller i handelsändamål. Sådana stadganden finnas icke heller i rikets lag. Ehuru detta måste anses utgöra en brist i lagen, har utskottet icke kunnat inlåta sig på lagstiftning härom, enär utskottet befarar att gränsen för landstingets lagstiftningsbehörighet därmed kan överskridas.

Hänvisande till ovanstående får utskottet, som jämväl ändrat ingressen till lagen i enlighet med numera i landstinget tillämpad praxis, för landstinget värdsammast föreslå,

att landstinget ville godkänna nedanstående förslag till

L a n d s k a p s l a g

angående landskaps- och kommunvapen i landskapet Åland.
I enlighet med landstingets beslut stadgas:

I Kap.

Landskapsvapen.

1 §.

Landskapet Ålands vapen är i blått fält en gående hjort av guld.

Landskapets vapen skall användas krönt med en krona, bestående av en kronring av guld med två rader vita pärlor, varav åtta äro synliga i den nedre och tre i den övre raden. Kronringen må besättas med pärlor och ädla stenar.

2 §.

Landskapsnämnden äger enligt bestämmelserna i 1 § låta uppgöra modell till landskapsvapen, vilken på sätt landskapsnämnden bestämmer skall hållas offentligen tillgänglig.

II Kap.

Kommunvapen.

3 §.

Mariehamns stad och varje landskommun i landskapet Åland skall hava ett heraldiskt beskrivet vapen.

4 §.

Vapen antages för Mariehamns stad av stadsfullmäktige och för landskommun av kommunalfullmäktige. Beslutet skall för att vinna gällande kraft underställas landskapsnämnden för stadfästelse. Finns landskapsnämnden att beslutet icke kan oförändrat fastställas, skall ansökan avslås med uppgivande av skälen därför.

5 §.

Ansökan om stadfästelse skall åtföljas av vapenbild och vapenbeskrivning i tre exemplar, av vilka, sedan stadfästelse skett, ett stannar hos landskapsnämnden, ett tillsändes sökanden och ett riksarkivet. Samtliga exemplar skola föras med påteckning om stadfästelsen.

6 §.

Av landskapsnämnden meddelad fastställelse av antaget kommun-

vapen skall offentliggöras i den ordning, som om kommunala tillkännagivanden är föreskrivet.

7 §.

Vad ovan är stadgat om antagande av kommunvapen och fastställelse av beslut därom gäller även ändring av vapen.

III Kap.

Övergångsbestämmelse.

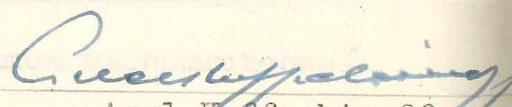
8 §.

Kommun, som antagit kommunvapen, innan denna landskapslag trätt i kraft, och önskar använda detsamma, äger inom ett år från landskapslagens ikraftträdande utverka landskapsnämndens stadfästelse av vapnet.

Mariehamn den 29 november 1950.

På lagutskottets vägnar:

Tor Brenning.

Axel Kuffschinoff.

Närvarande i utskottet: Tor Brenning, ordförande, Herman Mattsson, Jan Erik Eriksson, J.A. Sjöblom, Paul Påvals och Gerdus Ekström (suppleant), de båda sistnämnda delvis.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 33/1950 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående landskaps- och kommunalvapen i landskapet Åland.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande № 32/1950, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Inom stora utskottet har visserligen framställts förslag att landskapsvapnet skulle bibehållas såsom nu och att således halsringen icke skulle såsom lagutskottet föreslår bortlämnas, men sagda förslag omfattades icke av utskottets majoritet, varför och då någon annan anmärkning icke framförts mot lagutskottets förslag, stora utskottet vördsamt föreslår

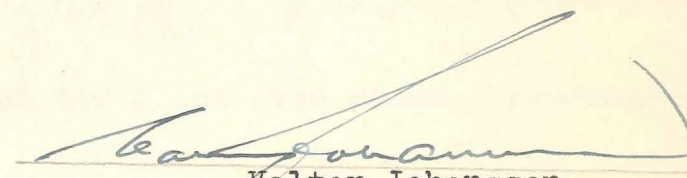
att landstinget ville godkänna lagförslaget

i den lydelse lagutskottet föreslagit.

Mariehamn den 30 november 1950.

På stora utskottets vägnar:

Carl Carlson.

Valter Johansson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Carl Carlson samt ledamöterna Tor Beckman, Viktor Bertell, Hugo Carlsson, Gunnar Holmberg, Carl Holmqvist, Albin Johansson, August Nordlund och Gösta Nordman samt suppleanten Verner Carlson.